

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

8 ta' Mejju 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Tranżazzjonijiet fittizji – Impossibbiltà li titnaqqas it-taxxa – Obbligu, għal min joġroġ fattura, li jgħallas il-VAT li tidher fuqha – Multa ta' ammont ugwali għal dak tal-VAT imnaqqs indebitament – Kompatibbiltà mal-prinċipji ta' newtralità tal-VAT u ta' proporzjonalità”

Fil-Kawża C-712/17,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari ta't l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni fiskali reġjonali ta' Lombardia, l-Italja), permezz ta' deċiżjoni tad-9 ta' Ottubru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-20 ta' Diċembru 2017, fil-proċedura

EN.SA. Srl

vs

Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn J.-C. Bonichot (Relatur), President tal-Awla, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen u M. Safjan, Imqallfin,

Avukat Ġenerali: J. Kokott,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn M. Capolupo u G. De Bellis, avvocati dello Stato,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u F. Tomat, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali ppreżentati fis-seduta tas-17 ta' Jannar 2019, tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba saret fil-kuntest ta' tilwima bejn EN.SA. Srl u l-Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale della Lombardia (Amministrazzjoni tat-taxxa – Direttorat Reġjonali ta' Lombardia, l-Italja) (iktar 'il quddiem l-“Amministrazzjoni tat-taxxa”) fir-rigward ta' rkupru tat-taxxa li kienet suq?etta g?alih din il-kumpanija, li jikkorrispondi g?al q?ieda fit-taxxa fuq il-valur miq?jud (VAT) dovuta, flimkien ma' interessi u sanzjonijiet.

Il-kuntest q?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 63 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“G?andu jkun hemm avveniment li jag?ti lok g?al q?las u l-VAT g?andha ti?i imposta meta l-merkanzija jew is-servizzi huma pprovduti.”

4 L-Artikolu 167 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Dritt ta' tnaqqis ise?? fil-q?in meta t-taxxa mnaqqsa ti?i imposta.”

5 Skont l-Artikolu 168 tad-direttiva msemmija:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-tranqazzjonijiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-tranqazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li g?andha t?allas dan li q?ej:

a) il-VAT dovuta jew imq?allsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabbli o?ra;

[...]”

6 L-Artikolu 203 tal-istess direttiva jipprovdi:

“Il-VAT g?andha titq?allas minn kwalunkwe persuna li tni??el il-VAT fuq fattura.”

7 Skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT:

“L-Istati Membri jistg?u jimponu obbligi o?rajn li jidhrulhom me?tie?a biex ji?guraw il-q?bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, soq?ett g?all-q?tie?a ta' trattament indaqs bejn tranqazzjonijiet domesti?i u tranqazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jag?tux lok g?al formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

L-g?a?la skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintu?a biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3.”

Id-dritt Taljan

8 Id-Decreto del Presidente della Repubblica n. 633 – Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (id-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 li jo?loq u jirregola t-taxxa fuq il-valur miq?jud) tas-26 ta' Ottubru 1972, fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-“DPR Nru 633/1972”), jipprovdi, fl-Artikolu 17(1) tieg?u:

“It-taxxa hija dovuta mill-persuni li jwettqu trasferimenti ta’ proprjetà u provvista ta’ servizzi taxxabli, liema persuni għandhom iktar allsuha lit-Teor, b’mod kumulattiv għat-tranżazzjonijiet kollha mwettqa u netti mit-tnaqqis previst fl-Artikolu 19, skond il-modalitajiet previsti fit-Titolu II.”

9 Skont l-Artikolu 19(1) tad-DPR Nru 633/1972:

“Sabiex tiġi ddeterminata t-taxxa dovuta skont l-Artikolu 17(1), jew l-eżenzja previst fl-Artikolu 30(2), huwa permess it-tnaqqis, mill-ammont tat-taxxa relatata mat-tranżazzjonijiet imwettqa, tat-taxxa m’allsa jew dovuta mill-persuna taxxabli jew li t’iet iffatturata lilha b’ala korrispettiv tad-dritt fir-rigward tal-oġġetti u s-servizzi importati jew mixtrija għall-finijiet tal-operar tal-impriża tagħha jew tal-eżerċizzju tal-attività jew tal-professjoni tagħha. Id-dritt għal tnaqqis tat-taxxa fuq l-oġġetti u s-servizzi mixtrija jew importati jin’oloq meta t-taxxa ssir eżenzjabbli u dan id-dritt jista’ jiġi eżerċitat l-iktar tard fid-dikjarazzjoni tat-taxxa relattiva għat-tieni sena wara dik li matulha jin’oloq id-dritt għal tnaqqis u suġġett għall-kundizzjonijiet li jeżistu fil-mument meta d-dritt innifsu jin’oloq.”

10 L-Artikolu 21 tad-DPR Nru 633/1972 jipprovdi:

“Jekk tin’are? fattura għal tranżazzjonijiet ineżistenti, jiġifieri jekk fil-fattura l-?lasijiet tat-tranżazzjonijiet jew it-taxxi relatati jiġu indikati f’ammont ogħla minn dak reali, it-taxxa tkun dovuta għall-ammont s’i? indikat jew korrispondenti għall-indikazzjonijiet tal-fattura”.

11 L-Artikolu 6(6) tad-Decreto legislativo n. 471 (id-Digriet Leġislativ Nru 471) tat-18 ta’ Diċembru 1997, fil-verżjoni tiegħu applikabbli fid-data tal-fatti inkwistjoni fil-kawża prinċipali, kien jipprovdi:

“Kull persuna li illegalment tnaqqas it-taxxa m’allsa, dovuta jew iffatturata lilha bi skambju għad-dritt li tirkupra t-taxxa, hija punibbli b’pena amministrattiva ugwali għall-ammont tat-tnaqqis effettwat”.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

12 EN.SA. hija kumpannija Taljana ta’ enerġizzjoni u ta’ distribuzzjoni tal-elettriku. L-Amministrazzjoni tat-taxxa kkoreġiet id-dikjarazzjonijiet tal-VAT ta’ EN.SA. għas-snin fiskali 2009 u 2010. Din l-amministrazzjoni a?det, skont l-Artikolu 19 tad-DPR Nru 633/1972, it-tnaqqis tal-VAT relatat ma’ tranżazzjonijiet ta’ xiri ta’ enerġija elettrika li din qieset b’ala fittizji fin-nuqqas ta’ trażmissjoni effettiva tal-enerġija, u imponiet fuq EN.SA., skont l-Artikolu 6(6) tad-Digriet Legali msemmi fil-punt 11 ta’ din is-sentenza, multa f’ammont ugwali għal dak tal-VAT imnaqqsa indebitament.

13 Min-na?a l-o?ra, l-Amministrazzjoni tat-taxxa ma rrilevatx li EN.SA. kienet naqset milli twettaq l-obbligu tagħha li t’allas il-VAT dovuta għal kull wa?da mit-tranżazzjonijiet tal-bejgħ tal-elettriku tagħha.

14 Skont din l-amministrazzjoni, dawn id-diversi tranżazzjonijiet jiffurmaw parti minn mekkaniżmu ta’ bejgħ ?irkolari tal-istess kwantitajiet ta’ enerġija bl-istess prezz, bejn kumpanniji li jiffurmaw parti mill-istess grupp. Dawn twettqu bl-għan wa?dieni li jippermettu lill-grupp Green Network jippre?enta kontijiet iktar favorevoli sabiex jibbenefika minn finanzjament bankarju.

15 L-Amministrazzjoni tat-taxxa a?et ew? avvi?i ta’ ?las kontra EN.SA., li jikkorrispondu għal ?ieda fil-VAT dovuta, flimkien mal-interessi u multa, ta’ ammonti rispettivi ta’ EUR 47 618 491 għas-sena fiskali 2009 u EUR 22 001 078 għas-sena fiskali 2010.

16 EN.SA. ppre?entat appelli minn dawn l-avvi?i quddiem il-Commissione tributaria provinciale

di Milano (il-Kummissjoni Fiskali Provinċjali ta' Milano, l-Italja), li għadhom. Din il-kumpannija appellat mis-sentenza mogħtija minn dik il-qorti quddiem il-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni Fiskali Reġjonali għal Lombardia, l-Italja).

17 Il-qorti tar-rinvju tenfasizza l-fatt li t-tranżazzjonijiet ta' bejgħ fittizju tal-elettriku inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma pprovdew ebda vantaġġ fiskali lill-awturi tagħhom, minnabba n-natura ġirkolari tat-tranżazzjonijiet, u n-nuqqas ta' telf ta' d'ul għat-Teor pubbliku. Din tistaqsi jekk, f'dan il-każ, fir-rigward ta' tranżazzjonijiet fittizji, huwiex konformi mal-prinċipji tad-dritt tal-Unjoni li tiġi imposta l-VAT fuq in-negozjant. Fin-nuqqas ta' evaġjoni fiskali, il-qorti tar-rinvju tqis li għandu jipprevali l-prinċipju ta' newtralità tat-taxxa u li r-rifjut li titnaqqas il-VAT regolarment imballsa u l-impożizzjoni ta' multa addizzjonali ugwali għall-ammont tal-VAT imnaqqsa indebitament ma humiex proporzjonati mal-ksur li kien jikkonsisti fil-ruż ta' fatturi għal tranżazzjonijiet fittizji.

18 F'dawn iġ-ġirkustanzi, il-Commissione tributaria regionale di Lombardia (il-Kummissjoni Fiskali Reġjonali għal Lombardia, l-Italja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li hejja:

“F'sitwazzjoni fejn tranżazzjonijiet meqjusa b'ala fittizji ma kkawżawx dannu lit-Teor Pubbliku u ma taw ebda vantaġġ fiskali lill-persuna taxxabbli, id-dritt nazzjonali, jiġifieri l-applikazzjoni tal-Artikoli 19 (dwar it-tnaqqis) u 21(7) (fatturazzjoni tat-tranżazzjonijiet) tad-[DPR Nru 633/1972], u tal-Artikolu 6(6) tad-decreto legislativo (id-Digriet Leġislativ) Nru 471, tat-18 ta' Diċembru 1997 (ksur tal-obbligi fil-qasam tad-dokumenti ta' kontabbiltà, reżistrazzjoni u individwalizzazzjoni tat-tranżazzjonijiet), huwa konformi mal-prinċipji tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-[VAT], kif elaborati mill-ġurisprudenza tal-[Qorti tal-Ġustizzja], peress li l-implementazzjoni simultanja ta' dawn id-dispożizzjonijiet tad-dritt intern tiddetermina:

- a) in-nuqqas ta' tnaqqis repetut tat-taxxa fuq l-akkwist miġ-ġessjonarju u dan għal kull waħda mit-tranżazzjonijiet kontenzjużi li jinvolvu l-istess suġġett u li għandhom l-istess valur taxxabbli;
- b) l-applikazzjoni tat-taxxa u l-ġlas tagħha miġ-ġedent (u l-esklużjoni tal-irkupru tal-ammonti mballsa indebitament) għat-tranżazzjonijiet ta' ġessjoni korrispondenti u paralleli, ukoll ikkunsidrati b'ala fittizji;
- c) l-applikazzjoni ta' multa għal ammont daqs dak tat-taxxa meqjusa li ma titnaqqasx ?”

Fuq id-domanda preliminari

19 Minkejja li, f'termini formali, il-qorti tar-rinvju llimitat id-domandi tagħha għall-interpretazzjoni tal-“prinċipji tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-[VAT], kif elaborati mill-ġurisprudenza tal-[Qorti tal-Ġustizzja]”, b'referenza partikolari għall-prinċipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità, din iġ-ġirkustanza ma tipprekludix li l-Qorti tal-Ġustizzja tipprovdiha bl-elementi kollha ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jistgħu jkunu rilevanti għall-għoti tas-sentenza fil-kawża quddiemha, irrispettivament minn jekk dik il-qorti tkunx irreferiet għaliha fil-kliem tad-domanda tagħha. F'dan ir-rigward, hija l-Qorti tal-Ġustizzja li għandha tislet, mill-elementi kollha pprovduti mill-qorti tar-rinvju, u b'mod partikolari mill-motivazzjoni tad-deċiżjoni tar-rinvju, l-elementi tad-dritt tal-Unjoni li jeżiġu interpretazzjoni fid-dawl tas-suġġett tat-tilwima (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-4 ta' Ottubru 2018, L.E.G.O., C-242/17, EU:C:2018:804, punt 43; tas-7 ta' Frar 2019, Escribano Vindel, C-49/18, EU:C:2019:106, punt 32, u tat-12 ta' Frar 2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, punt 37).

Fuq l-ewwel ġewġ partijiet tad-domanda

20 Bl-ewwel ġewġ partijiet tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju essenzjalment tistaqsi jekk,

f'sitwazzjoni, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, fejn bejgħ fittizju ta' elettriku mwettaq b'mod irtolari bejn l-istess operatori u għall-istess ammonti ma kkaax telf ta' d'ul fiskali, id-Direttiva dwar il-VAT għandha tiġi interpretata fis-sens li tipprekludi leżijonazzjoni nazzjonali li teskludi ttnaqqis tal-VAT relatata ma' tranżazzjonijiet fittizji, filwaqt li tobbliga lill-persuni li jsemmu l-VAT fuq fattura biex iġallu dik it-taxxa, inkluż għal tranżazzjoni fittizja.

21 Preliminarjament, għandu jiġi rrilevat li l-lewż regoli tal-liżi nazzjonali msemmija iktar 'il fuq jirriflettu dispożizzjonijiet analogi tad-Direttiva dwar il-VAT.

22 Minn naħa, il-fatt li l-VAT relatata ma' tranżazzjonijiet fittizji ma tistax ttnaqqas jirriżulta mill-Artikolu 168 ta' din id-direttiva.

23 Fil-fatt, minn dan l-artikolu jirriżulta li l-persuna taxxabbli tista' ttnaqqas il-VAT imposta fuq l-oġġetti u s-servizzi li tuża għat-tranżazzjonijiet taxxabbli tagħha. Fi kliem ieor, id-dritt għal ttnaqqis tal-VAT imposta fuq l-akkwist ta' oġġetti jew ta' servizzi ta' input jippreżupponi li l-ispejje minfuqa għall-akkwist tagħom huma parti mill-elementi kostituttivi tal-prezz tat-tranżazzjonijiet ta' output intaxxati (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Settembru 2012, Portugal Telecom, C-496/11, EU:C:2012:557, punt 36).

24 Għaldaqstant, meta tranżazzjoni għall-akkwist ta' oġġett jew ta' servizz tkun fittizja, din ma jista' jkollha ebda rabta stretta mat-tranżazzjonijiet tal-persuna taxxabbli intaxxati fl-output. Konsegwentement, fejn ikun hemm nuqqas tal-kunsinna effettiva ta' oġġetti jew tal-provvista ta' servizzi, ma jista' jkun hemm ebda dritt ta' ttnaqqis (sentenza tas-27 ta' Junju 2018, SGI u Valérie, C-459/17 u C-460/17, EU:C:2018:501, punt 36).

25 Huwa għalhekk inerenti għall-mekkaniżmu tal-VAT li tranżazzjoni fittizja ma tista' tagħti dritt għal ebda ttnaqqis ta' dik it-taxxa.

26 Min-naħa l-oħra, l-obbligu, għal kull persuna li ssemmi l-VAT fuq fattura, li tallas din it-taxxa jissemma b'mod espliċitu fl-Artikolu 203 tad-Direttiva tal-VAT. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ppreżjanta li l-VAT imsemmija fuq fattura għandha tiġi allas mill-emittent ta' dik il-fattura, inkluż finnuqqas ta' kull tranżazzjoni taxxabbli reali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 38).

27 Fil-prinċipju, i-lewż regoli msemmija iktar 'il fuq ma japplikawx għall-istess operatur. Huwa l-emittent ta' fattura li għandu jallas il-VAT imsemmija fuqha, filwaqt li n-nuqqas ta' dritt għal ttnaqqis tal-VAT relatat ma' tranżazzjonijiet fittizji jista' jiġi invokat kontra d-destinatarju ta' din il-fattura.

28 Madankollu, fis-sitwazzjoni partikolari inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ir-reqwiżiti stabbiliti fl-Artikoli 168 u 203 tad-Direttiva tal-VAT huma imposti b'mod konvunt fuq l-istess operatur. Fil-fatt, l-istess kwantitajiet ta' elettriku kienu mibjugħa mill-ġdid b'mod fittizju bl-istess prezz bejn il-kumpanniji fl-istess grupp b'mod irtolari, b'mod li dawn il-kumpanniji kienu jbigħuhom u jixtruhom bl-istess prezz. B'hekk, kull operatur kien fl-istess ġin kemm emittent ta' fattura li tindika ammont tal-VAT kif ukoll destinatarju ta' fattura, relatata max-xiri tal-istess kwantità ta' elettriku bl-istess prezz u li ssemmi l-istess ammont ta' VAT. B'ala emittent ta' fattura u b'applikazzjoni tar-regola stabbilita fl-Artikolu 203 tad-Direttiva tal-VAT, EN.SA. kienet għalhekk responsabbli għall-ġlas tat-taxxa lit-Teor pubbliku fl-ammont tal-VAT indikat fiha. Min-naħa l-oħra, fid-dawl tan-natura fittizja tat-tranżazzjonijiet ikkonfermati, ma kienx permess li din il-kumpannija, skont ir-reqwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 168 ta' din id-direttiva, ttnaqqas it-taxxa fl-istess ammont li jinsab fil-fattura li hija kienet destinatarja tagħha b'rabta max-xiri tal-elettriku.

29 Għal dawn ir-raġunijiet, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-applikazzjoni konvunta ta' dawn ir-

rekwiżiti, li tirriżulta mil-liżi nazzjonali u meżuda mid-Direttiva dwar il-VAT, lil operatur li jinsab f'sitwazzjoni b'al dik ta' EN.SA., tiksirx il-prinzipju tan-newtralità tal-VAT.

30 Huwa minnu li l-mekkaniżmu ta' tnaqqis tal-VAT, kif previst fl-Artikoli 167 *et seq.* tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa intiż biex jeżles kompletament lill-impreditur mill-piż tal-VAT dovuta jew imallsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomiżi kollha tiegħu, meta dawn ikunu sużetti għall-VAT. Konsegwentement, is-sistema komuni tal-VAT tiggarantixxi n-newtralità sżiż a fir-rigward tat-taxxa dovuta fuq l-attivitajiet ekonomiżi kollha, sakemm l-attivitajiet imsemmija jkunu, fil-prinzipju, huma stess sużetti għall-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark, C-174/08, EU:C:2009:669, punt 27, u tat-22 ta' Diżembru 2010, RBS Deutschland Holdings, C-277/09, EU:C:2010:810, punt 38).

31 Madankollu, il-żlieda kontra l-frodi, l-evażjoni tat-taxxa u l-abbuż eventwali hija wkoll għan rikonoxxut u meżjeż mid-Direttiva tal-VAT (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 46). Issa, fil-prinzipju, ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa ma huwiex kompletament eliminat sakemm id-destinatarju ta' fattura li tindika indebitament ammont tal-VAT ikun jista' jużaha biex jikseb it-tnaqqis ta' dik it-taxxa (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 31).

32 Minn din il-perspettiva, l-obbligu stabbilit fl-Artikolu 203 ta' din id-direttiva huwa ma'sub biex jelimina r-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa li jista' jirriżulta mid-dritt għal tnaqqis (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 32).

33 Madankollu, skont il-prinzipju tal-proporzjonalità, l-obbligu msemmi ma għandux imur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintla'aq dak l-għan u, b'mod partikolari, ma għandux jippreżudika eżessivament il-prinzipju tan-newtralità tal-VAT. Għaldaqstant, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinzipali, li fiha n-natura fittizja tat-tranżazzjonijiet tikkostitwixxi ostakolu għat-tnaqqis tat-taxxa, l-osservanza tal-prinzipju ta' newtralità tal-VAT hija żgurata mill-possibbiltà, li għandha tiżi pprovduta mill-Istati Membri, li tiżi kkoreżuta kull taxxa dovuta b'mod indebitu, meta l-emittent tal-fattura juri l-*bona fide* tiegħu jew meta dan ikun fi żmien xieraq elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa (sentenza tal-31 ta' Jannar 2013, Stroy Trans, C-642/11, EU:C:2013:54, punt 43).

34 F'dan il-każ, mill-ispjegazzjonijiet ipprovduti lill-Qorti tal-Ġustizzja mill-qorti tar-rinviju jirriżulta li EN.SA. żarżet b'mod konxju fatturi li ma kienu jikkorrispondu ma' ebda tranżazzjoni reali. F'dawn iż-żirkustanzi, din il-kumpannija ma tistax tinvoka l-*bona fide* tagħha. Min-naġa l-ożra, dejjem skont il-qorti tar-rinviju, il-bejgħ fittizju ta' elettriċu bejn il-kumpanniji kkonfernati ma wassal għall-ebda telf ta' d'ul mit-taxxa. Hekk kif indikat l-Avukat Ġenerali fil-punt 47 tal-konklużjonijiet tagħha, dan huwa dovut għall-fatt li l-kumpanniji involuti żallsu regolarment il-VAT fuq il-bejgħ tagħom ta' elettriċu u li, billi sussegwentement reżgħu xtraw l-istess kwantitajiet ta' elettriċu bl-istess prezz, huma kienu naqqsu ammont ta' VAT identiku għal dak li kienu żallsu.

35 F'dawn iż-żirkustanzi, mill-punt 33 ta' din is-sentenza jirriżulta li d-Direttiva dwar il-VAT, moqrija fid-dawl tal-prinipji tan-newtralità u tal-proporzjonalità, timponi fuq l-Istati Membri li jippermettu lill-emittent ta' fattura relatata ma' tranżazzjoni fittizja li jitlob ir-rimbors tat-taxxa msemmija fuq dik il-fattura, li huwa kellu jżallas, meta dan ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa fi żmien xieraq.

36 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preżedenti, ir-risposta għall-ewwel żewġ partijiet tad-domanda magħmula hija li f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinzipali, li fiha bejgħ fittizju ta' elettriċu mwettaq b'mod żirkolari bejn l-istess operaturi u għall-istess ammonti ma kkawżax telf ta' d'ul mit-taxxa, id-Direttiva dwar il-VAT, moqrija fid-dawl tal-prinipji ta' newtralità u ta' proporzjonalità, għandha tiżi interpretata fis-sens li ma tipprekcludix leżiżlazzjoni nazzjonali li

teskludi t-tnaqqis tal-VAT relatata ma' tranżazzjonijiet fittizji, filwaqt li timponi obbligu fuq il-persuni li jsemmu l-VAT fuq fattura li jgħallsu dik it-taxxa, inkluż għal tranżazzjoni fittizja, bil-kundizzjoni li d-dritt nazzjonali jippermetti r-rettifika tad-dejn fiskali li jirriżulta minn dan l-obbligu meta l-emittent tal-fattura msemmija, li ma jkunx azzjoni f'*bona fide*, ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d'ul mit-taxxa fi żmien utli, liema għandha tiġi vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq it-tielet parti tad-domanda

37 Permezz tat-tielet parti tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-prinzipju ta' proporzjonalità għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi, f'sitwazzjoni b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinzipali, regola tad-dritt nazzjonali li permezz tagħha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali għall-ammont tat-tnaqqis li sar.

38 Skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT, l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri biex jiġuraw il-żbir korrett tal-VAT u biex jevitaw il-frodi. B'mod partikolari, fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni dwar dan il-punt, l-Istati Membri huma kompetenti biex jagħmlu sanzjonijiet li jgħis xierqa fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti mill-liġi tal-Unjoni għall-eżerċizzju tad-dritt ta' tnaqqis tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Senatex, C-518/14, EU:C:2016:691, punt 41, u tas-26 ta' April 2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, punt 59 kif ukoll il-urisprudenza relatata).

39 Madankollu, huma għandhom jeżerċitaw il-kompetenza tagħhom b'mod li jirrispettaw id-dritt tal-Unjoni u l-prinzipji ġenerali tiegħu, b'mod partikolari l-prinzipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-26 ta' April 2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, punt 59 u l-urisprudenza relatata). B'hekk, is-sanzjonijiet ma għandhomx imorru lil hinn minn dak li huwa neċessarju biex jintlaṡqu l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT u lanqas ipożu indiskussjoni n-newtralità ta' din it-taxxa (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Lulju 2015, Salomie u Oltean, C-183/14, EU:C:2015:454, punt 62).

40 Fl-ewwel lok, sabiex jiġi evalwat jekk sanzjoni hijiex konformi mal-prinzipju ta' proporzjonalità, għandha tittieged inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, in-natura u l-gravità tal-ksur li din is-sanzjoni hija intiża li tippenalizza, kif ukoll il-metodi ta' determinazzjoni tal-ammont tal-istess multa (sentenza tas-26 ta' April 2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, punt 60 u l-urisprudenza relatata).

41 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, f'dan il-każ, il-liġi nazzjonali tipprevedi multa, li l-ammont tagħha ma jiġix ikkalkolat skont id-dejn tat-taxxa tal-persuna taxxabbli, iḡda huwa ugwali għall-ammont tat-taxxa mnaqqas b'mod indebitu mill-persuna taxxabbli, bil-għan li jiġi għurat il-żbir korrett tal-VAT u l-prevenzjoni tal-frodi. Fil-fatt, peress li d-dejn tat-taxxa tal-persuna taxxabbli għall-VAT huwa ugwali għad-differenza bejn it-taxxa tal-output dovuta għall-oġġetti u s-servizzi pprovduti u t-taxxa deduzzibbli tal-input relatata mal-oġġetti u s-servizzi akkwistati, l-ammont tat-taxxa li jitnaqqas indebitament mhux neċessarjament jikkorrispondi ma' dak id-dejn.

42 Dan huwa partikolarment il-każ fit-tliet fil-kawża prinzipali. Hekk kif irrilevat l-Avukat ġenerali fil-punt 63 tal-konklużjonijiet tagħha, peress li EN.SA. xtrat u bieget b'mod fittizju l-istess kwantitajiet ta' elettriku bl-istess prezz, id-dejn tat-taxxa tagħha abbażi tal-VAT għal dawn it-tranżazzjonijiet kien żero. F'dik is-sitwazzjoni, multa ugwali għal 100 % tal-ammont tat-taxxa tal-input mnaqqas indebitament, li kienet imposta mingajr kunsiderazzjoni għall-fatt li l-istess ammont ta' VAT tal-output kien tallas b'mod regolari, u li konsegwentement l-ebda telf ta' d'ul mit-taxxa ma kien iżarrab mit-Teor pubbliku, tikkostitwixxi sanzjoni sproporzjonata fir-rigward tal-għan imfittex minnha.

43 Fit-tieni lok, f'sitwazzjoni b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinzipali, il-prinzipju tan-newtralità tal-

VAT jipprekludi wkoll l-applikazzjoni ta' sanzjoni b'al dik stabbilita mil-li?i nazzjonali. Fil-fatt, f'dik is-sitwazzjoni, hekk kif intqal fil-punt 33 ta' din is-sentenza, l-osservanza tal-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT hija ?gurata mill-possibbiltà, li g?andha ti?i pprovduta mill-Istati Membri, li ti?i korretta kull taxxa ffatturata b'mod indebitu, meta l-emittent tal-fattura juri l-*bona fide* tieg?u jew ikun, fi ?mien utli, elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa.

44 G?aldaqstant, kif indikat l-Avukat ?enerali fil-punt 57 tal-konkluzjonijiet tag?ha, l-impo?izzjoni ta' multa ugwali g?al 100 % tal-ammont tat-taxxa mnaqqsa b'mod indebitu tirrendi inutli l-possibbiltà ta' rettifika tad-dejn tat-taxxa m?arrab skont l-Artikolu 203 tad-Direttiva dwar il-VAT. Fil-fatt, anki jekk dan id-dejn jista' ji?i rrettifikat fin-nuqqas ta' riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa, ammont ugwali g?all-ammont tat-taxxa mnaqqas indebitament jibqa' dovut abba?i ta' dik il-multa.

45 Konsegwentement, ir-risposta g?at-tielet parti tad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-prin?ipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dawn jipprekludu regola tal-li?i nazzjonali li permezz tag?ha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali g?all-ammont tat-tnaqqis li sar.

Fuq l-ispejje?

46 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) F'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fiha bejg? fittizju ta' elettriku mwettaq b'mod ?irkolari bejn l-istess operaturi u g?all-istess ammonti ma kkaw?ax telf ta' d?ul mit-taxxa, id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, moqrija fid-dawl tal-prin?ipji ta' newtralità u ta' proporzjonalità, g?andha ti?i interpretata fis-sens li ma tipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi t-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) relatata ma' tran?azzjonijiet fittizji, filwaqt li timponi obbligu fuq il-persuni li jsemmu l-VAT fuq fattura li j?allsu dik it-taxxa, inklu? g?al tran?azzjoni fittizja, bil-kundizzjoni li d-dritt nazzjonali jippermetti r-rettifika tad-dejn fiskali li jirri?ulta minn dan l-obbligu meta l-emittent tal-fattura, li ma jkunx a?ixxa f'*bona fide*, ikun elimina kompletament ir-riskju ta' telf ta' d?ul mit-taxxa fi ?mien utli, liema ?a?a g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

2) Il-prin?ipji ta' proporzjonalità u ta' newtralità tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dawn jipprekludu regola tal-li?i nazzjonali li permezz tag?ha t-tnaqqis illegali tal-VAT ikun punibbli b'multa ugwali g?all-ammont tat-tnaqqis li sar.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.